

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/110/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2721200744
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2721200744.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudcov: Mgr. Jozef Mačej a Mgr. Matúš Staríček v právnej veci žalobkyne: A. B. C. D., narodená X.X.XXXX, bytom E. XXX/XX, F., proti žalovaným: 1. A. B., narodená XX.X.XXXX, bytom F. XXX/X, G., 2. H. I., narodená X.XX.XXXX, bytom J. XXX/XX, F., obe žalované zastúpené: JUDr. Alena Arbetová, advokátka, so sídlom Námestie sv. Martina 3A, Holíč, o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 11C/5/2021-99 zo dňa 28. júla 2022, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalované majú nárok voči žalobkyni na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

- Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. rozhodol, že žalované 1. a 2. majú nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %.
- Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 137 Civilného sporového poriadku, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.
- Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že notárska zápisnica JUDr. Viery Kotvanovej N 28/2013, NZ 2089/2013, NCRIs 2144/2013 obsahuje právny úkon - darovaciu zmluvu zo dňa 22.01.2013, ktorej predmetom boli sporné nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, pre k.ú. G., byt č. XX a k nemu prislúchajúci podiel priestoru na spoločných častiach a zariadeniach domu, ktorých sú v súčasnosti žalované spoluvlastníčky v podieloch po 1/2, predchádzajúcim výlučným vlastníkom bol K. D., nar. XX.XX.XXXX.
- Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že Civilný sporový poriadok zásadne neprípúšťa určovacie žaloby o určenie právnej skutočnosti s výnimkou žalôb o určenie právnej skutočnosti za podmienky, že to vyplýva z osobitného právneho predpisu. Vo vzťahu k predmetu konania, vychádzajúc zo žalobného návrhu, súd prvej inštancie konštatoval, že zo žiadneho osobitného predpisu nevyplýva možnosť domáhať sa určenia neplatnosti darovacej zmluvy, preto dospel k záveru o procesnej neprípustnosti podanej žaloby podľa ustanovenia § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku, keďže žiadny osobitný zákon takýto typ žaloby neupravuje. Súd prvej inštancie preto bez ďalšieho zaobrerania sa meritom veci žalobu ako neprípustnú (nedôvodnú) zamietol. Zamietnutie žaloby spočívalo podľa názoru súdu prvej inštancie v jej procesnej neprípustnosti, preto nebolo potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie za účelom bližšieho zistenia skutkového stavu, ani sa bližšie zaoberať námietkami žalovanej strany, nakoľko by nemali vplyv na právne posúdenie veci, preto ich súd prvej inštancie za daného stavu vyhodnotil ako irelevantné.

5. Súd prvej inštancie žalovaným 1. a 2. priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %, nakoľko žalované 1. a 2. sú tou stranou sporu, ktorá mala plný úspech vo veci, keďže žaloba žalobkyne bola zamietnutá.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedla, že žalobou sa domáha určenia absolútnej neplatnosti darovacej zmluvy, nakoľko darca v čase uskutočnenia právneho úkonu nespĺňal náležitosti subjektu právneho úkonu pre jeho vtedajší zdravotný stav, ktorý si už vyžadoval paliatívnu chemoterapiu a okrem toho trpel duševnou poruchou - mentálna inferiorita. Absolútnej neplatnosti právneho úkonu sa môže domáhať každý, kto preukáže naliehavý právny záujem. Na absolútnu neplatnosť právneho úkonu má i súd prihliadať ex officio. Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal jednotlivými ustanoveniami darovacej zmluvy z hľadiska podstaty darovacej zmluvy. Žalobkyňa je potenciálne nositeľkou subjektívneho práva, ktoré by mohlo byť ohrozené. Súd prvej inštancie dňa 28.7.2022 pojednával v jej neprítomnosti, čím žalobkyni znemožnil uplatniť jej procesné práva. Súd prvej inštancie žalobu zamietol s tým, že sa jedná o žalobu podľa ustanovenia § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku, s čím sa nestotožňuje. Žalobkyňa podala určovaciu žalobu podľa ustanovenia § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku. Žalobkyňa nesúhlasila s náhradou trov konania v rozsahu 100% z dôvodu, že vyjadrenia právnej zástupkyne žalovaných nie sú úkony, ktoré by boli urobené ako účelné a odôvodnené, nevyhnutné a potrebné. Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. K odvolaniu žalobkyne proti rozsudku súdu prvej inštancie sa vyjadrili žalované. Vo vyjadrení uviedli, že žalobkyňa svojim konaním len sleduje prietahy v súdnom konaní v snahe prinútiť ich poskytnúť jej nemalé finančné prostriedky z darovaného bytu, na ktoré nemá žiadny nárok. Žalobkyňa v rámci svojich tvrdení nepreukázala dôvodnosť podanej žaloby, žiadnym spôsobom nevyvrátila ich tvrdenia uvedené vo vyjadreniach. Zo strany žalobkyne ide výslovne o procesnú šikanu, ktorá sa prenáša už do tretieho súdneho konania v tej istej veci (7C 377/2015, 5C/6/2020), pričom všetky tri súdne konania žalobkyňa postavila na tých istých podkladoch a tvrdeniach. V predchádzajúcich dvoch konaniach žalobkyňa žalobu zobrala späť ešte predtým, než súd rozhodol vo veci samej. Zo všetkých súdnych spisov je badateľný (už) ustálený vzorec správania sa žalobkyne, a to podať žalobu, neakceptovať súd a predvolanie na pojednávanie, odročovať pojednávania, robiť prietahy v súdnom konaní. Týmto svojim konaním už viac ako rok predlžuje aj toto súdne konanie. V skutočnosti žalobkyňa nemá záujem zúčastniť sa pojednávania ani v budúcnosti, využíva všetky možné zámienky na to, aby mohla pojednávanie odročovať. Žalované navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľka v odvolaní použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

9. Predmetom konania je nárok žalobkyne na určenie neplatnosti darovacej zmluvy uzatvorenej formou notárskej zápisnice dňa 22.1.2013 medzi K. D., narodeným XX.X.XXXX, zomrelým XX.X.XXXX, ako darcom a žalovanými 1., 2. ako obdarovanými, predmetom ktorej bol prevod nehnuteľností zapísaných v Liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie G. ako byt č. XX na treťom poschodí vo vchode č. 40 v bytovom dome súpisné číslo XXXX, ktorý stojí na parcelách č. 1181, 1182, 1183, 1184 v podiele 1/1-ina a spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu vo veľkosti

1262/100000-ín a ako parcely registra „C“ č. 1181, zastavané plochy a nádvoría, vo výmere 236 m², č. 1182, zastavané plochy a nádvoría, vo výmere 236 m², č. 1183, zastavané plochy a nádvoría, vo výmere 235 m², č. 1184, zastavané plochy a nádvoría, vo výmere 235 m² v podiele 1262/100000-ín (ďalej aj „darovacia zmluva zo dňa 22.1.2013“). Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobkyne je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či v konaní pred súdom prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces a či súd prvej inštancie právne správne vec posúdil.

10. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

11. Žalobkyňa podala odvolanie z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), h) Civilného sporového poriadku.

12. Podstatou odvolacej argumentácie žalobkyne bolo namietanie, že súd prvej inštancie prejednal vec v jej neprítomnosti, hoci sa na nariadené pojednávanie riadne a včas ospravedlnila a požiadala o odročenie pojednávania, čím jej znemožnil uplatniť jej procesné práva.

13. Odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku je naplnený vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci strane realizáciu jej práv, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé, pričom konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

14. Podľa § 183 Civilného sporového poriadku pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť (ods. 1). Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, oznámi súdu dôvod bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať (ods. 3). Ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla. Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, je povinná uviesť telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ju možno upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania (ods. 4).

15. Ustanovenia § 183 Civilného sporového poriadku umožňuje súdu, aby na pojednávaní prejednal vec v neprítomnosti strany za predpokladu, že táto bola na pojednávanie riadne predvolaná a že na pojednávanie sa nedostavila a ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o jeho odročenie. O odročenie pojednávania musí teda strana požiadať (nestačí neúčast' len ospravedlniť) a žiadosť o odročenie pojednávania musí byť súčasne podložená dôležitým dôvodom. Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania vo všeobecnosti vtedy, ak strana tvrdí také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom na svoju povahu spôsobilé jej neúčast' na pojednávaní ospravedlniť, t. j. také, ktoré jej neumožňujú sa na pojednávaní zúčastniť a súčasne sú vážne, dôležité a ospravedlniteľné z hľadiska objektívneho, tak aj subjektívneho (či mohla byť prekážka predvídaná, príp. odvrátená). Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť neprítomnej strany o odročenie pojednávania, posudzuje súd vždy podľa konkrétnych, individuálnych okolností prípadu. Aj keď strana vo svojej žiadosti uvedie dôvod inak spôsobilý viesť k záveru o odročení pojednávania, nie je súd vždy povinný takýto dôvod akceptovať, a to najmä vtedy, ak je stranou uplatnený k procesnej obštrukcii s cieľom bezdôvodného predlžovania civilného sporového konania a tým aj zvyšovania trov s tým spojených, čo je v rozpore so zásadou hospodárnosti konania, ktorou je civilné sporové konanie ovládané.

16. Pri skúmaní opodstatnenosti odvolania v danej veci bolo potrebné posúdiť, či podaná žiadosť žalobkyne o odročenie pojednávania obsahovala taký dôležitý dôvod, ktorý bol dôvodom na odročenie

pojednávania v konaní pred súdom prvej inštancie. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa požiadala o odročenie pojednávania z dôvodu absolvovania kúpeľnej liečby jej maloletého dieťaťa ambulantnou formou v období od 25.7.2022 do 2.8.2022.

17. Pokiaľ žalobkyňa namieta odňatie možnosti konať pred súdom prvej inštancie tým, že súd prvej inštancie dňa 28. júla 2022 na pojednávaní vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti, je potrebné poukázať na skutočnosť, že predvolanie na pojednávanie bolo žalobkyňi doručené už dňa 6. júna 2022, žalobkyňa sa pojednávania nezúčastnila z dôvodu absolvovania ambulantnej kúpeľnej liečby jej maloletého dieťaťa, ktoré maloleté dieťa má okrem žalobkyne aj druhého zákonného zástupcu, v čase vystavenia liečebného preukazu dňa 25. júla 2022 mala žalobkyňa vedomosť o termíne pojednávania a jednalo sa o už druhú žiadosť žalobkyne o odročenie pojednávania. Na pojednávaní konanom dňa 28. júla 2022 súd prvej inštancie určil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná, tiež uviedol svoje predbežné právne posúdenie veci, vykonal dokazovanie listinami, a to v prítomnosti právneho zástupcu žalovaných, napokon vyhlásil rozsudok. Po komplexnom preskúmaní veci, najmä postupu súdu prvej inštancie podrobne popísanom v napadnutom rozsudku (ods. 8., 9., 10. rozsudku súdu prvej inštancie), ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku dňa 28. júla 2022, odvolací súd dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie a v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje (ods. 12. rozsudku súdu prvej inštancie), a to, že podmienky pre odročenie pojednávania na základe žiadosti žalobkyne splnené neboli. Keďže prekážkou účasti žalobkyne na nariadenom pojednávaní bolo sprevádzanie jej maloletého dieťaťa na ambulantnú kúpeľnú liečbu, nestačilo na splnenie podmienky dôležitého dôvodu, že žalobkyňa takúto skutočnosť súdu prvej inštancie oznámila, naopak bolo žiadúcim, aby oznámila aj ďalšie údaje o tom, prečo sa nemôže pojednávania zúčastniť (napr. preukázaním, že ambulantná kúpeľná liečba maloletého dieťaťa nezniesla odklad, či nemohla termín ambulantnej kúpeľnej liečby maloletého dieťaťa ovplyvniť, či maloleté dieťa nemohol pri ambulantnej kúpeľnej liečbe sprevádzať v deň pojednávania aj jeho druhý zákonný zástupca alebo iná osoba a pod.). So zreteľom na uvedené skutočnosti je aj odvolací súd názoru, že iba absolvovanie ambulantnej kúpeľnej liečby maloletého dieťaťa žalobkyne bez doloženia jej naliehavosti práve v deň konaného pojednávania, nemožno považovať za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania v zmysle ustanovenia § 183 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

18. Ak za tohto stavu súd prvej inštancie vec prejednal v neprítomnosti žalobkyne, neporušil tým žiadne procesné ustanovenie a práva žalobkyne ako strany sporu. Súd prvej inštancie procesným postupom, ktorý zvolil, neodňal žalobkyňi možnosť konať pred súdom.

19. Žalobkyňa ďalej v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie nesprávne vec posúdil, keďže sa podľa jej názoru jedná o určovaciu žalobu podľa ustanovenia § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku a súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal obsahom darovacej zmluvy z hľadiska absolútnej neplatnosti právneho úkonu.

20. K odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

21. Podľa § 137 Civilného sporového poriadku žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

22. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 22.1.2013, čo je celkom zrejme žaloba spadajúca pod ustanovenie § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku, ako správne konštatoval aj súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku (ods. 19. rozsudku súdu prvej inštancie). Žaloba v zmysle tohto ustanovenia

je však prípustná len vtedy, ak určenie právnej skutočnosti vyplýva z osobitného predpisu. V niektorých prípadoch hmotné právo (osobitný predpis) pripúšťa žaloby na určenie právnej skutočnosti, ktorou je neplatnosť (prípadne neúčinnosť) právneho úkonu alebo neplatnosť konania, ktoré je „podobné“ právnemu úkonu (dražba, rozhodnutie valného zhromaždenia). Takýmito žalobami sú napríklad žaloba na určenie neplatnosti právneho úkonu o skončení pracovného pomeru (§ 77 Zákonníka práce), žaloba nájomcu na určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu (§ 711 ods. 6 Občianskeho zákonníka), žaloba na určenie neplatnosti dražby (§ 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách), žaloba veriteľa na určenie, že dlžníkove právne úkony sú voči nemu neúčinné (§ 42a Občianskeho zákonníka). Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Preto napr. výrok rozsudku, že darovacia zmluva je neplatná, nemá výpovednú hodnotu, či je v čase jeho vyhlásenia vlastníkom veci žalobkyňa, alebo niekto iný. Žalobný návrh znejúci na určenie právnej skutočnosti, ktorý nevyplýva z osobitného právneho predpisu, je potrebné považovať za vadný.

23. Podaná žaloba o určenie neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 22.1.2013 je teda nepochybne žalobou o určenie právnej skutočnosti, ktorá (ako už bolo konštatované vyššie), môže byť v zmysle ustanovenia § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku podaná iba, ak takáto možnosť vyplýva z osobitného predpisu. Zároveň nejde ani o iný druh žaloby, než sú uvedené v ustanovení § 137 Civilného sporového poriadku, ktorý je prípustný za predpokladu, že osobitný petít vyplýva z hmotného práva. Hmotné právo musí založiť oprávnenie súdu rozhodnúť tak, že výrok rozhodnutia neznie ani na splnenie povinnosti, na usporiadanie práv a povinností, ani na deklaratórne určenie (ne)existencie práva, či právnej skutočnosti. Rozlišovacím kritériom pre takýto iný druh súkromnoprávnej žaloby, s petítom neuvedeným v ustanovení § 137 Civilného sporového poriadku, je právny dôvod tvrdeného práva.

24. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobkyne, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil žalobu podľa ustanovenia § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku a ona sama je nositeľkou subjektívneho práva, ktoré mohlo byť ohrozené, odvolací súd uvádza (v zhode so súdom prvej inštancie), že rozhodovať o určení právnej skutočnosti možno len za podmienky, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Na tomto základe je potom nedôvodná námietka žalobkyne o danosti naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení právnej skutočnosti (ohrozenie subjektívneho práva žalobkyne), pričom rozhodovať o určení právnej skutočnosti možno len za podmienky, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Právna úprava nepripúšťa rozhodovať o určení právnej skutočnosti za podmienky danosti naliehavého právneho záujmu, ten je pri rozhodovaní o určovaní právnej skutočnosti právne irelevantný. Keďže žiaden osobitný predpis (hmotné právo) v preskúvanom prípade žalobu o určenie neplatnosti darovacej zmluvy nepripúšťa, je takáto žaloba procesne neprípustná a nemožno jej vyhovieť, ako podrobne vysvetlil súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku (ods. 17., 18., 19. rozsudku súdu prvej inštancie) a ku ktorého záverom niet čo dodať. Z uvedených dôvodov tak bolo namieste zamietnutie žaloby v celom rozsahu.

25. Neopodstatnená je potom aj odvolacia námietka žalobkyne, že súd prvej inštancie sa nezaoberal obsahom darovacej zmluvy z hľadiska absolútnej neplatnosti právneho úkonu, keďže ak súd zamietne žalobu o určenie pre jej procesnú neprípustnosť, je vylúčené, aby súd súčasne preskúmal žalobu z vecnej stránky.

26. Rozsudok súdu prvej inštancie dáva jasne a zrozumiteľne odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s podanou žalobou. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, zistený po náležite vykonanom dokazovaní a vysporiadal sa aj so všetkými pre vec rozhodujúcimi argumentmi strán. Pritom sa odvolal na konkrétne právne predpisy, ktoré správne aplikoval na prejednávaný spor. Zo zisteného skutkového stavu teda vyvodil správny právny záver o neopodstatnenosti nároku uplatneného žalobkyňou. Súd prvej inštancie správne právne vec posúdil.

27. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané žalobkyňou nie sú naplnené.

28. Ďalšie odvolacie argumenty žalobkyne odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak

národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, nespôsobilé privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

29. Vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania žalobkyňa v odvolaní uviedla, že úkony právnej zástupkyne žalovaných boli urobené neúčelne, a preto nesúhlasí s náhradou trov konania v rozsahu 100 %. Nakoľko odvolací súd považuje preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku za vecne správny, keď žalobkyňa žiadnym relevantným spôsobom správnosť výroku o náhrade trov konania v rozsudku súdu prvej inštancie vychádzajúceho z tzv. zásady úspechu nespochybnila (v prípade ktorého ani odvolací súd nezistil žiadne zjavné dôvody jeho nesprávosti), nie je jej odvolanie opodstatnené. Nenáležitá je v tejto súvislosti odvolacia argumentácia žalobkyne, že trovy konania za dve písomné vyjadrenia právnej zástupkyne žalovaných sú neúčelné, keďže o konkrétnej výške trov konania, ktoré vznikli žalovaným, bude rozhodované až na základe rozhodnutia súdu o výške náhrady trov konania, vydaného súdnym úradníkom a proti ktorému rozhodnutiu o výške náhrady trov konania (po jeho vydaní a doručení) môže strana sporu podať sťažnosť.

30. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

31. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešným žalovaným priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci.

32. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).